

POSTANOWIENIE

Dnia 2 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **K. J.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 271 § 1 i 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 2 stycznia 2025 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Gliwicach zawartego w postanowieniu

z dnia 3 grudnia 2024 r., sygn. akt VI Ka 521/24,

o rozważenie przekazania sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi

z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę Sądu Okręgowego w Gliwicach o sygn. akt VI Ka 521/24 do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach postanowieniem z dnia 3 grudnia 2024 r., sygn. akt VI Ka 521/24 wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą rozważenia przekazania sprawy o sygn. akt VI Ka 521/24 innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Jak uzasadnił, w niniejszej sprawie pokrzywdzonym i zarazem oskarżycielem posiłkowym odnośnie do przypisanych oskarżonemu K. J. czynów opisanych w pkt XLVII-XLIX części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II 835/22, wyczerpujących znamiona

przestępstw z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 273 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., jest Sąd Okręgowy w Gliwicach. Obecnie przed tymże sądem rozpoznawana ma być apelacja obrońcy oskarżonego od wskazanego wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze. W ocenie sądu wnioskującego powyższe okoliczności mogą z pewnością wywoływać tak u stron (zwłaszcza u oskarżonego), jak i w społeczeństwie przekonanie o braku warunków do procedowania przez sąd właściwy w sposób w pełni obiektywny, co niewątpliwie zagraża dobru wymiaru sprawiedliwości.+++

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu lub na wniosek prokuratora przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Za taką uznać należy sytuację, w której postronny i niezainteresowany sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy obserwator procesu, może powziąć podejrzenia co do braku bezstronności sądu właściwego w rozpoznaniu tej sprawy. Ocenę wystąpienia przesłanki z art. 37 k.p.k. powinny jednak determinować realia konkretnego przypadku.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym „nie do pogodzenia z dobrem wymiaru sprawiedliwości – w aspekcie bezstronności i swobody wyrokowania – jest sytuacja, w której sąd właściwy miejscowo według zasad ogólnych miałby rozpoznawać sprawę oskarżonego, będąc jednocześnie instytucją pokrzywdzoną przestępstwem stanowiącym przedmiot oskarżenia” (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 27 września 2023 r., II KO 99/23 i przywołane tam orzecznictwo). Zapadłe w takim układzie procesowym orzeczenie byłoby w odbiorze społecznym rozstrzygnięciem „we własnej sprawie”. Tymczasem w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy w Gliwicach jest nie tylko pokrzywdzonym w odniesieniu do części czynów nieprawomocnie przypisanych oskarżonemu, lecz także działa w tym zakresie w charakterze oskarżyciela posiłkowego (k. 4299-4300). Rozpoznanie przez Sąd Okręgowy w Gliwicach apelacji mogłoby zatem zostać odebrane jako orzekanie w warunkach nie gwarantujących zachowania

bezstronności, a w konsekwencji negatywnie wpłynąć na ocenę wymiaru sprawiedliwości.

W tym stanie rzeczy należało podzielić inicjatywę sądu wnioskującego i przekazać przedmiotową sprawę zawisłą w postępowaniu odwoławczym do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Okręgowemu w Krakowie. Wskazany sąd z delegacji ma siedzibę w stosunkowo niewielkiej odległości od sądu właściwego, a jednocześnie położony jest granicach innej apelacji, co pozwoli wyeliminować wszelkie obiekcje związane z brakiem obiektywizmu oraz swobody orzekania.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

R.G.